

PÁRHUZAMOS FAGGATÓZÁS

Kétezer éves ideológia – a megújuló tanárképzésben

Megkötötték a szerződés, ösztöl félhivatalosan, 1992 szeptemberétől pedig már teljesen hivatalosan képez közösen valláspedagógusokat a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és a Hittudományi Főiskola. Az eset újabb nagy kaput vágott az eddig elkülönült intézmények falán, jelezve egyben a jövőben várható folyamatot: az egyetemeket, főiskolák nyitását. De az új szak figyelmet érdemlő olyan szempontból is, hogy ideológiailag az állami intézményekből évtizedekre száműzött vonalat képvisel. Erről a kérdéskörrel folytattunk eszmecserét a két intézmény vezetőjével.

Dr. Szalay István

– Milyen körülmények indokolják, hogy egy tanárképző főiskolán valláspedagógusokat (is) képezzenek? – tudakoltam a főigazgatótól.

– Két fő indoka van. Az egyik, hogy az általunk követendőnek gondolt főiskolai, egyáltalán oktatási modell minél szélesebb körű választási lehetőséget kíván nyújtani a hallgatóknak. Ezért hiba lenne nem kihasználni azt a lehetőséget, hogy egy teljesen új szakkal párosíthatassák hallgatóink az eddigieket. A másik ok pedig, hogy vitathatatlan, hittant oktató tanároknak szükség van, s egyáltalán nem baj, ha ezek a hitoktatók pedagógus végzettségű emberek. Hogy a diákok körében is van ilyen igény, az az egyezés megkötése óta hozzánk érkezett kérelmek száma alapján nyilvánvaló. Természetesen a valós érdeklődést majd jövőre lehet lemérni, amikor ez a szak a felvételi tájékoztatóban meghirdetett lehetőség lesz.

– A hitoktatás mesterséges elorszávitásának folyamatát ismerve talán természetes, hogy most több hitoktatóra van szükség. Látván azonban a nyugati társadalmakban végbeműve szektularizációt, adódik az a kérdés is: nem kell-e attól tartani, hogy mire végeznek az első képzett valláspedagógusok – nem lesz rájuk szükség?

– Ez a veszély fennáll. De nem csak a valláspedagógusoknál, hisz több más szakot is tudnék mondani – legközelebb az oroszok példájára. A nemzeti alaptanterv még nem készült el, de adott esetben egy földrajz-történelmi szakos tanár jövője is bizonytalan lehet, ha a tanterv máshol húz határt a tudományágak között. Ezért sem támogatja az a főiskola az egyszakos képzést – jóllehet több szempontból logikus lenne.

– Általánosan érvényesül-e a főiskolai oktatásban az az ideológiai semlegesség, amit minden téren meghirdettek az ország vezetői?

– Főként elviekben érvényes ez a semlegesség. Mert gyakorlatban kellő számú, ilyen módon képzett szakember hiányában nem érvényesülhet, annál is inkább, hiszen a volt marxista tanszék oktatói ma is a főiskolán tanítanak. Azzal persze számolniuk kell, hogy eset-

leg az előadásait nem látogatják a diákok.

– Ezt a meghirdetett, az elviek szerint legalább elviekben érvényes semlegességet nem töri-e meg az a tény, hogy bizonyos ideológiának messzeemenően elkötelezett oktatók (is) tanítják az intézmény diákjait? Így tán azt mondhatja valaki: cseberből vederbe. Eddig a marxista ideológia elkötelezett hívei oktattak a tanárképzőn, most a keresztény ideológiáé.

– En nem hiszem, hogy az

tanárokat találni. Mindenképpen egy társadalmi igény is az, aminek megoldásában szeretnénk segíteni.

– A társadalom egy bizonyos rétege azért is ösztönzi a hitoktatást, mert úgy gondolja, ez lehet a kulcsa az erkölcsi válság megoldásának. Vezette-e ilyen megfontolás is a Hittudományi Főiskola vezetőit, amikor az új szak beindítása mellett döntöttek?

– Nyilvánvalóan igen. Engem egyébként bosszant az, amikor különböző pártok panaszát hallgatom az erkölcs lazulásáról vagy a bűnözési statisztika romlásáról. Ugyanakkor, ugyanezek a pártok a hitoktatás általánossá tételével szemben foglaltak állást.

solhatja. Még ezek után is ott a lehetőség, hogy más tanárnál vagy más intézményben hallgassa a diák a filozófiát, ha elégedetlen az oktatóval.

– Ugyanakkor, ha más értelemben is, mint a „civil szférában”, de az egyházat sem kerülte el a rendszerváltás. Ez azt is jelenti, bizonyos, akár dogmatikus kérdésekben nézetkülönbségek lehetnek. „Házon” belül tisztázták-e az oktatás ilyen alapvető kérdéseit?

– Az egyház dogmái változatlanok, más kérdés azonban ezek értelmezése. Azt mondhatom azonban, abban, hogy milyen dogmatikaértelemezést tanítok, Teilhard de Chardin-ét vagy valami konzervatívabb emberét, abban nem köt meg senki, még a pápa sem. A tantárgyak körét Róma írja elő számunkra, azon belül viszont szélesek a lehetőségek. Úgyhogy egységes szellemet nem valami megkötöttség miatt képviselhetnek tanáraink – ha képviselnék –, hanem hasonló korok folytán kialakult együttgondolkodásuk okán.

– Nem túlságosan ismert, hogy a Hittudományi Főiskola esetében egy kicsi intézményről van szó, alig néhány oktatóval, akiknek szinte mindégnyire több tárgyat is tanít. Hogyan fogják bírni a megnövekedett terhelést?

– A kérdésfelvetést annál is inkább indokoltan érzem, mert a létszámot illetően ugyan nem hasonlíthatjuk magunkat egyetlen főiskolához sem, a minőséget illetően azonban feltétlenül. Ezeknek a jól képzett tanároknak a túlterheltsége talán annyiban csökkenhet, hogy ha a volt Szent Imre kollégium visszakerül hozzánk ösztöl, akkor a jezsuita noviciátus költözik ide Vásárhelyrül. Vezetője, Weissmahr professzor, aki a Németszágrban tanított eddig, segíteni fog nekünk. Rómából pedig, a Gergely-egyetemről hazahívjuk Alszegey professzort, aki a dogmatikát fogja tanítani ösztöl. Nyugodtan mondhatom, hogy ők szakmájukban világhírű emberek. Nem zárkozzunk el azonban attól sem, hogy civil szakterületek oktatásának nálunk, ahogy ez egy-egy tárgy esetében eddig is előfordult.

– Rektor úr tart-e attól, hogy a hitoktatás iránti igény pár év alatt lefut, s mire itt az első képzettek végeznék, már nem lesz rájuk szükség?

– Nem tartok ettől. Egyrészt, mert szerettem kevésen lesznek, akik végigcsinálják az öt évet, másrészt mert a teológia olyan alapkérdésekre keresi a választ, amelyek az embert mindig foglalkoztatni fogják. S mindaddig, amíg nincs megnyugtató válasz – vagyis az idők vegeztéig –, lesznek emberek, akik hozzáknak jönnek.

Balogh Tamás

– Bizonyára azért, mert úgy gondolják: nem feltétlenül létezik egyenes összefüggés a bűnözési statisztika és a hitoktatás széleskörűsége között.

– Azt gondolom, hogy ez súlyos tévedés. Nem állítom ugyan, hogy aki hittant tanul, az nem kerül szembe a törvénnyel, de bizonyos, hogy ha a hitoktatást komolyan veszik, akkor sokkal kisebb az esélye a bűnbeesésnek. A legnagyobb gond persze az, ha semmit sem tanulnak és semmilyen értékrenddel nem ismerkednek meg a gyerekek.

– Az intézmények között létrejött szerződés egyik pontja szerint a diákok abban az intézményben hallgatják a filozófiát, amelyikben akarják. Nos, a tanárképző főiskolán nemrég még igen erős marxista ideológia alapján oktatták a filozófiát, s még ma is nagyrészt ugyanaz az oktatói gárda található ott. Nem gondolják-e, hogy az ott hallgatott filozófia nem lesz „szinkronban” a teológiai karon hallottakkal, de legalábbis gyengíti az utóbbi intézményben hallgatott tananyag erejét?

– Azért nincs ilyen aggodalmunk, mert a tanárképző főiskolán is ugyanaból a Nyíri professzor által frott tankönyvből oktatják a filozófiát, mint nálunk. S ha az előadáson mást hallanak a diákok, s netán az oktatót nem befolyásolja a tankönyv – a hallgatót még akkor is befolyá-

elkötelezettségtől olyan értelemben félünk kellene, hogy az lehatárolná a diákok szabad gondolkodását. Ahogy nem küldtük el a marxista oktatókat, s ahogy szerződöttünk a kereszténység tanáinak hirdetőivel, úgy el tudom képzelni, hogy a társadalmi ismeretek tanszéken idővel helyet kapnak más ideológiák szakértői is. A hallgató pedig felnőtt ember: ebből a kínálatból azt csipeget majd föl, amit akar.

– Az országban dúló erkölcsi válság megoldását sokan a hitoktatásban, a hitoktatás széleskörűvé tételében látják. Az új szak beindításában kifejeződik-e az, hogy a főiskola vezetői osztják ezt a véleményt?

– Nem, sőt majdnem biztos vagyok abban, hogy az erkölcsi válság nem ilyen módon oldható meg. Márcsak azért sem, mert bizonyos értékek fölmutatása még korántsem jelenti azt, hogy aki hallott róla, aszerint is fog élni.

Dr. Turay Alfréd

– Mi volt az oka annak az elhatározásnak, ami végül a közös szak indításához vezetett?

– Igazából a tanárképzősök igénye volt az, hogy hallgatóikat megismertessék a keresztény kultúra alapelveivel. Mi pedig emellett lehetőséget látunk arra,

hogy bizonyos társadalmi szükségletnek megfelelően hitoktatókat képezzünk.

– Ezek szerint a teológiai karra is beszűrődött olyan igény, ami a hitoktatók számának növelését célozza?

– Olyan értelemben igen, hogy tudjuk, sokan szeretnék hittanra járni a gyerekeiket, s hogy nehéz megfelelő képzettségű hittan-

Fák és virágok nélkül?

Sajnos, manapság az emberek nem tisztelik a csodálatos természetet. Az erdőben, parkokban, pihenőhelyeken szétdobálják a szemetet. Nemcsak a növényekre, hanem az állatokra se vigyáznak. A városban, ahol szép növények nőhetnek, helyette csupa gaz nő. Ahol régen szép rózsák voltak, most tövis borítja. A padokat benőtte a sok száraz növény. Amit a természet ki tudott alakítani, most már nem létezik. A fák a bűdös levegőtől kipusztulnak. A folyókból és a tavakból lassan szennyvíz lesz. Minél több lesz a szennyvíz, annál jobban elpusztul a természet. Jó lenne, ha a gyerekek és a felnőttek egyaránt óvnák a természet szépségeit, és nem szennyeznék a levegőt. Mert a levegő élet, erő, egészség!

Csongor téri Általános Iskola
könyvezetvédelmi csoport
Molnár Anett V. a.

Anyák napi elismerések

A Magyar Honvédség hosszú évek óta május első vasárnapján, az anyák napján köszönti a sokgyermekes édesanyákat. A Honvédelmi Minisztérium központi ünnepségén vette át az elismerést és a pénzjutalmat a hődemzővászárhelyi **Hebők Gézné, aki hét fiúnak és kilenc lányknak adott életet. A Csongrád**

Megei Hadkiegészítő Parancsnokságon rendezett ünnepélyen adták át az elismerést és pénzjutalmat a deszki özv. **Nagy Józsefnének, a szegedi Vér Sándornének és a csongrádi Ferentzi Andornének, akik öt, vagy ennél több fiúgyermeket neveltek fel.**

Megkésett dal az édesanyához

Lelekdből lekedztem, véredből vétettem, testedből sarjadtam. Hallom a hangodat, simogat, int, vigyáz, szeret. Tekinteted két barna csillag, utat világító ragyogó fénnel. Szavaid tarka pillangóként röpködtek előttem, büszke sasként szárnyaltak, védő karként öleltek.

Utam voltál, amelyen jártam, akkor is, ha olykor letértem róla. Óvó ösvényem voltál, tisztasom, rejteket adó illatos erdőm. Meleg kemencém, édes otthonom. Mélegem, akin megmértem, fényes tükröm, akiben láthattam szépségem, jószágom, vétségem, csúfságom.

Tránytűm voltál, sarkcsillagom, reménytelen viharos éjeim világító tornya, a mindig helyes, az egyetlen jó utat mutató. Biztos barmkám, erős hajóm, örökös révem, örök kapaszkodóm. Izes meleg kenyerem, édes kalácsom, tiszta vízű forrásom. Az egyenes igazság, a megtáboríthatatlan jó, soha el nem hanyó szeretetfálka.

Kinek a tüznél melegedem immár? Kinek a szava vigyázzon aggodón? Kinek foszlós kalácsát fogyasszam? Kinek forrásából oltsam szomjamat? Kibe kapaszkodjam, kihez menekedjem?

Hol a megtáboríthatatlan jó, hol az elapadhatatlan szeretetforrás? Sudár termeted egyre kisebbedett, sугaras szeretet ragyogása lassan megtört, csak szereteted parazsa nem hűlt ki sohasem.

Es egy tavaszon, májusi virágpompában hirtelen elmentél, engem ithagytál! Nem fonhatok már koszorút körüléd lágy simogató szavakból, kicsiny összeaszott vállad nem karolhatom már át. Életem szívárványait, zivataros felhőit, csillagos éjű megnyugvásait már nem oszthatom meg veled.

Nem örülhetsz nekem, nem bánkódhatsz miattam. Boldogságom tüzevel nem melegíthetek, szomorúságom esője sem permetezhet már. Te mindent befogád, nagy erős kohó, hová tűntél?

Felhalmozok kincseim mind belédvetném, hogy tápláljalak! De Te kialudtál.

Fényképed és az emléked maradt csupán. Elborítalak hát az emlékezés színpompás, illatos virágaival. Hatalmas virághegyet halmazok halványuló mosolyod, elhomályosuló tekinteted, lágy, puha tenyered föléd. Hátha fogva tarthatlak, s nem tűnhatsz el még egyszer előlem, soha, soha többé. Édesanyám!

Berényi Bogáta

Nemzetközi fesztiválra készül a Szegedi Balett

Az itthon már sok sikert begyűjtött balettegyüttes nemzetközi megmérettetésre készül: június 2-án utaznak a tancosok Szeged testvérvárosába, Lodz-ba, ahol tizenegyedik alkalommal rendezik meg a rangos nemzetközi fesztivált. **Imre Zoltán** balettigazgató erős mezejőre számít és természetesen arra, hogy a Szegedi Balett megállja a helyét a világszínpadon is.

A fesztiválprogramba két „fekete balettel” vett fel: a **Stabat Mater** és a **Médium** című koreográfiáit. Az együttes már javában készül; a két balettel egy estén az

S. E.

HELYI TÖRVÉNY A RÁSZORULÓKNAK

Akinek gépkocsija van, nem kaphat támogatást

A lakáscélú kölcsönök kamatainak felemelésével járó terheket az önkormányzat megosztja az arra rászorulókkal. A támogatás egyik formája a

kamatmentes kölcsön,

maximum 50 ezer forintig azok kaphatják, akiknek legfeljebb 3,5 százalékos kölcsöntartozása nem éri el a százezer forintot, s megfelel az alább pontokba szedett feltételeknek. Az illető család ezzel kiegyenlítheti az OTP-vel szemben fennálló adósságát, az önkormányzatnak pedig ráér – az összeg nagyságától függően – öt éven belül visszafizetni.

Törlesztési támogatást

azok kaphatnak – ha megfelelnek valamennyi alábbi feltételnek –, akiknél a lakáscélú kölcsönök együttes összege meghaladja a százezer forintot. A támogatás nem lehet több, mint 1500 forint, s csak akkor utalja ki az önkormányzat, ha

1. a család (egyedülálló) egy főre eső havi nettó jövedelme – aktív korú egyedülállónál a 8 500 Ft-ot, – nyugdíjas egyedülállónál a 6 500 Ft-ot, – kétkeresős, gyermektelen családnál a 8 000 Ft-ot, – kétszemélyes nyugdíjas családnál a 6 000 Ft-ot, – kétkeresős, egygyermekes családnál a 6 500 Ft-ot, – kétkeresős, kétgyermekes családnál a 6 300 Ft-ot, – kétkeresős, háromgyermekes családnál a 5 800 Ft-ot, – egyedülálló, egygyermekes családnál a 7 000 Ft-ot, – egyedülálló, kétgyermekes

családnál a 6 500 Ft-ot, – egyedülálló háromgyermekes családnál a 6 000 Ft-ot – nem haladja meg; 2. a törlesztőrészeket együttes összege túllépi a család (egyedülálló) nettó összjövedelmének: – aktív korú egyedülállónál a 15 százalékat, – nyugdíjas egyedülállónál a 15 százalékat, – kétkeresős gyermektelen családnál a 25 százalékat, – kétszemélyes nyugdíjas családnál a 20 százalékat, – kétkeresős, egygyermekes családnál a 20 százalékat, – kétkeresős, kétgyermekes családnál a 20 százalékat, – kétkeresős, háromgyermekes családnál a 15 százalékat, – egyedülálló, egygyermekes családnál a 15 százalékat, – egyedülálló, kétgyermekes családnál a 15 százalékat, – egyedülálló, háromgyermekes családnál a 15 százalékat; 3. a kérelmező (és családja) jogos lakásigényét legfeljebb fél szobával meghaladó lakásban él Szeged közigazgatási területén belül (a létszám után a maximális szobaszám áll, ennél több nem lehet: két személy – 2,5 szoba; három személy – 3 szoba; 4 személy – 3,5 szoba; 5 személy – 4 szoba; 6 személy – 4,5 szoba; 7 személy – 5 szoba; 8 személy – 5 szoba); 4. a kérelmezőnek (és családjának) lakásán kívül tényleges rendelkezése alatt álló ingatlan-vagyona nincs, s nem birtokol személygépkocsit (kivéve, ha az: mozgáskorlátozottsága okán vásárolta).

Ó. J.